

Ο ΥΠΟΥΗΦΙΟΣ

Μυθιστορία 'Ιουλίου Κλαρετῆ.—Μετάφρασις Χ. Α.

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Ἡ κυρία Ἐρβλαί εἰς τὴν παράδοξον ἐκείνην συνέντευξιν μετὰ γυναικὸς ἀγνώστου, τὴν νύκτα, παρὰ τὸν οὐδὸν οἰκίας, ἐνθα οὐδέποτε ἄλλοτε εἶχεν εἰσέλθει ἕως τότε, εὕρισκέ τι τὸ ἀλλόκοτον μὴ στερούμενον ἐν τούτοις ἰδιόζωντός τινος θελήτηρου. Αὐτὸ ἦτο σωστὸν μυθιστόρημα! Ὅσον σφοδρῶς συγκεινημένη καὶ ἂν ἦτο, ἡ Μεγάλη Ἐκλεκτόρισσα διέσωζε τὴν ἱκανότητά της περὶ τὸ ἀναλύειν πᾶσαν περίστασιν, καὶ αὐτὰ προσέτι τὰ αἰσθηματά της. Ὅτι τὴν ἐξέπληττεν εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν ἦτο τὸ φλέγμα τῆς γυναικὸς ἐκείνης, ἧς ὁ τόνος τῆς φωνῆς, ὅστις ἐν τῇ ἐλαφρῇ βρετανικῇ αὐτοῦ προφορᾷ δὲν ἐδείκνυε ποσῶς ἔαψιν εἰς παρομοίαν στιγμὴν, μόλις δ' ὑπεδήλου ὀλίγην ὀργήν, ἀλλ' ὀργὴν ὑπέκωφον.

— Δὲν ἔχεις καρδίαν, δὲν ἔχεις διόλου καρδίαν, ἐσυλλογίζετο ἡ Ἑρρικέττα.

Ἡ Ἑλλεν ἐβάδισε ταχέως πρὸς τὴν θύραν ὡς νὰ ᾔθελε νὰ εἰσέλθῃ.

— Ὡ, ὄχι, ὄχι! εἶπε μετὰ ζωηρότητος ἡ κυρία Ἐρβλαί, δὲν θὰ εἰσέλθετε!.. εἶνε ἀδύνατον.

— Μοῦ λέγετε ὅτι ἡ κόρη μου ἀποθνήσκει καὶ δὲν μὲ ἀφίνετε νὰ εἰσέλθω; εἶπεν ἡ Ἀγγλὶς μὲ ἥθος ἀποφασιστικόν.

— Δὲν δύνασθε νὰ εἰσέλθετε, ἐπειδὴ ἡ ἐλαχίστη συγκίνησις δύναται ν' ἀποβῇ κινδυνώδης, ἀπήντησεν ἡ Ἑρρικέττα.

— Καὶ θ' ἀφήσω τὸν κ. δὲ Μομβρέν, τὸν συζυγόν μου, εἶπεν ἡ Ἑλλεν τονίσασα τὴν τελευταίαν ταύτην λέξιν, παρὰ τὸ προσκεφάλαιον τοῦ τέκνου μου μὲ μίαν ξένην;

— Μὲ δύο ξένας, ἀπήντησεν ἡ κυρία Ἐρβλαί ἀφοῦ καὶ ἐγὼ παρευρίσκομαι ἐκεῖ.

Καὶ προσέθηκεν ἀβροφρόνως μὲ ὕφος ἐρωτηματικόν:

Ἄ λοιπὸν ὑμεῖς εἰσθε...

— Ἡ κόμησα δὲ Μομβρέν, μάλιστα.

— Λοιπὸν, κυρία κόμησα, εἶπεν ἡ κυρία Ἐρβλαί μετ' ἀβροφροσύνης, ἧς ἡ Ἑλλεν Μόργαν δὲν ἐνόησεν ἀμέσως τὴν βαθεῖαν εἰρωνεῖαν, ἂν μοὶ ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς δώσω μίαν συμβουλήν, σᾶς συνιστῶ νὰ μὴ προξενήσετε τὴν ἐλαχίστην κινδυνώδη συγκίνησιν εἰς τὴν θυγατέρα σας καὶ τὴν ἐλαχίστην... πῶς νὰ εἶπω;... δυσάρεστον συγκίνησιν εἰς τὸν κ. δὲ Μομβρέν. Ἡ παρούσα στιγμή εἶνε λίαν κρίσιμος. Τὸ τέκνον σας διατρέχει κίνδυνον θανάτου. Ἀποσύρθητε!

Ἡ συνδιάλεξις ἠπειλεῖ νὰ λάβῃ ἀτελευτή-

τους διαστάσεις. Ἡ Ἑρρικέττα ἐφοβεῖτο μήπως ἴδῃ ἐξοργιζομένην τὴν γυναῖκα ἐκείνην, ἧς διέκρινεν ἤδη καθαρώτατα ἐν τῇ φωτεινῇ νυκτὶ τὴν λεπτὴν καλλονὴν καὶ τὴν μεταλλικὴν τοῦ βλέμματος λάμψιν.

Ἡ κυρία Ἐρβλαί ἔθηκε τέρμα εἰς τὴν συνδιάλεξιν λέγουσα:

— Εἰσθε βεβαίως ἀνήσυχος, κυρία κόμησα, πολὺ ἀνήσυχος. Εὐαρεστήθητε νὰ μοῦ καταστήσετε γνωστὴν τὴν οἰκίαν σας ἐν Φενταίνε-βλὼ ἢ ἐν Παρισίοις, σᾶς ὑπόσχομαι δὲ νὰ σᾶς στείλω ἢ νὰ σᾶς φέρω ἡ ἰδίᾳ εἰδήσεις περὶ τῆς θυγατρὸς σας.

— Θὰ μοῦ φέρετε;

— Ναί· ὀρίσατέ μου μίαν συνέντευξιν.

— Ἐξ ὀνόματος τίνος;

— Ἐξ ὀνόματος τοῦ κυρίου δὲ Μομβρέν, ἀπήντησεν ἡ κυρία Ἐρβλαί τυχαίως.

Καὶ αὐτὴ δὲν εἰζευρεν τί ἐμελλε νὰ εἴπῃ πρὸς τὴν γυναῖκα ἐκείνην, ἀλλὰ ὀρμέφυτος πόθος τὴν παρεκίνει νὰ μάθῃ τίς ἦτο, τί ἐζητεῖ. Ὡ δὲν ἐπρόκειτο πλέον περὶ μυθιστορήματος, ἀλλὰ περὶ πολιτικῆς!...

Ὁ κ. δὲ Μομβρέν ἔχει νὰ μοῦ ὁμιλήσῃ; ἠρώτησεν ἡ Ἑλλεν.

— Ἰσως, .. θὰ ἴδωμεν... ἴσως... Ποῦ πρέπει νὰ σᾶς στείλω τὰς περὶ τῆς θυγατρὸς σας εἰδήσεις;

Ἡ Ἑλλεν ἔδωκε τὴν διεύθυνσίν της, εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ Μελέν παρὰ τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμόν.

— Ἄ! διαμένετε εἰς Μελέν;.. εἴμεθα λοιπὸν γειτόνισσαι!.. Εἶμαι ἡ κυρία Ἐρβλαί καὶ κατοικῶ εἰς Δακμαρί-λὲ-λύ. Καὶ τώρα, προσέθηκεν ἡ Ἑρρικέττα, ἀποτεινομένη πρὸς τὴν μητέρα. Ἀφήσατέ μας νὰ περιποιηθῶμεν καὶ νὰ σώσωμεν τὴν θυγατέρα σας.

Καὶ ὠδήγησεν εὐγενῶς καὶ βραδέως τὴν Ἑλλεν μέχρι τῆς κιγκλιδωτῆς θύρας τοῦ κήπου ἀμνηχανοῦσα ὅπως οὖν ἡ Ἀγγλὶς, ἐλπίζουσα ἀναμφιβόλως εἰς συμβιβασμὸν τινα καὶ συνθηκολογίαν μετὰ τῆς ἀγερωχίας τοῦ κ. δὲ Μομβρέν, οὐδόλως ἀντέστη, ἀλλ' ἄφησε νὰ τὴν ὀδηγήσῃ μέχρι τῆς θύρας, ἐποίησεν ἐν βῆμα εἰς τὴν ἐρήμην ὁδόν... κατόπιν ἐν ἄλλῳ.

— Μοῦ ὑπόσχισθε ὅτι θὰ ἔχω αὖριον εἰδήσεις περὶ τῆς Κυπριακῆς; ἠρώτησεν ἐνῶ ἐξήρχετο

— Ἀπόψε μάλιστα, διὰ τοῦ ἡνιόχου μου, τὸν ὁποῖον ἐπίτηδες θὰ σᾶς πέμψω. Αὖριον θὰ σᾶς τὰς φέρω ἡ ἰδίᾳ. Καλὴν ἐντάμωσιν, κόμησα!

Ἡ Ἑλλεν ἦδη ἀπεμακρύνετο, ἀναζητοῦσα εἰς τὴν ἐσχατιὰν τῆς ὁδοῦ τὴν ἀμαξάν, δι' ἧς εἶχεν ἔλθει, ὅτε αἰφνης ἐσταμάτησε καὶ προσπαθοῦσα νὰ διακρίνῃ τὸ βλέμμα τῆς κυρίας Ἐρβλαί:

— "Οχι! . . . εἶπεν, ὄχι! 'Εὰν ἀνεχώρουν, θ' ἀμφεβάλλετε ἂν ἤμην πράγματι ἡ μήτηρ.

Καὶ μετὰ κινήματος εἰς ὃ ἐνυπῆρχε μᾶλλον ἀγερωχία ἢ λύπη ὀρμητικὴ μητρὸς ἡ "Ελλεν προσέθηκε :

— Θέλω νὰ ἴδω τὴν θυγατέρα μου !

Διήλθε ταχέως πρὸ τῆς 'Ερρικέττας ἐντρόμου, διέσχισε τὸν κῆπον καὶ παρὰ τὸν οὐδὸν τῆς θύρας ἀπωθεῖσα τὴν κυρίην 'Ερβλαὶ ὠρθώθη, παρατηροῦσα ἀπαξ ἔτι τὰ δύο ἐκείνα ὄντα ὀρθία, μὲ τὰς χεῖρας ἠνωμένας διὰ τῶν χειρῶν τῆς θυγατρὸς τῆς. Ἐκφρασις μίσους ἐζωγραφίσθη τότε ἐπὶ τῆς γαληνίου μορφῆς τῆς 'Αγγλίδος· πάντα τὰ θέλητρα αὐτῆς κατέπεσον διὰ μιᾶς ὡς προσωπεῖον καὶ ὑπὸ τὴν ξανθὴν κόμην τῆς ἐφάνη τὸ πρόσωπόν τῆς εἰδεχθῆς ὡς 'Ερινυός.

'Ὡς νὰ ἤθελε δὲ νὰ χωρίσῃ ἀπ' ἀλλήλων τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναῖκα ἐκείνην, ὡς νὰ ἤθελε νὰ συντρίψῃ τὴν ἑνωσιν αὐτῶν, νὰ ραπίσῃ καὶ ν' ἀπειλήσῃ τὸν ἔρωτα ἐκείνον, οὐ ἡ θέα τὴν ἠρέθιζεν ὡς ὕβρις γενομένη κατὰ τῆς καλλονῆς τῆς, ὡς κλοπὴ τοῦ ἐαυτῆς δικαίωματος :

— 'Εγὼ εἰμαι ! εἶπεν.

'Ο Ροβέρτος ἐστράφη, τὴν εἶδε καὶ ἡ χεὶρ τοῦ ἀφῆκε τὴν τῆς Γιλβέρτης.

Τὸ κοράσιον ἐξακολουθοῦν νὰ κρατῇ ἐκ τῆς χειρὸς τὴν νεάνίδα, σφίγγον αὐτήν, ἐπανελάμβανεν ἐμπονημένον :

— Μαμμά. μαμμά ! . . . μὴ φύγῃς, μαμμά !

— 'Εγὼ εἰμαι ! ἐπανέλαβεν ἡ "Ελλεν μὲ τὸν ἀπειλητικὸν προσβολῆς. Καὶ μὲ τοὺς βραχίονας ἐσταυρωμένους, εἶρων, ὡς νὰ διέκοπτεν ἐρωτικὴν τινα συνέντευξιν, προέβη πρὸς τὴν κλινὴν τῆς Κυπριανῆς.

'Αλλ' ἤδη ὁ Ροβέρτος εἶχε πλησιάσει πρὸς αὐτήν. Αἱ χεῖρές του ἐρρίφθησαν ἐπὶ τῶν διεσταυρωμένων βραχιόνων τῆς νεαρᾶς γυναίκος, τῶν ὠρκίων ἐκείνων λευκῶν βραχιόνων, ἐφ' ὧν ἐνεπηγνύνοντο ἤδη οἱ δάκτυλοί του ὅπως ἀπατίθεντο ἄλλοτε τὰ χεῖλη του, μὲ τὸ πρόσωπον δὲ ψαῦον σχεδὸν τὸ πρόσωπον τῆς 'Αγγλίδος.

— Πήγαίνε ! εἶπε, πήγαίνε ! . . . Θέλεις νὰ τὴν φονεύσῃς ;

'Απέναντι δὲ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ τέως ἀσθενοῦς τὸν χαρακτῆρα ἀνδρὸς ἐκείνου, ἀπέναντι τῆς ἐξεγέρσεως τῆς ἄλλοτε ὑποδουλωθείσης παρ' αὐτῆς θελήσεώς του, ἡ "Ελλεν ἐφροβήθη. Ἐβλεπεν ὡσαύτως ἐπερχόμενον τὸν υἱὸν τοῦ Δεσφαί, εὐρωστον νέον, μὴ ἐννοοῦντα ἄλλο τι εἰμὴ ὅτι κίνδυνός τις ἐπέκειτο ἐπὶ τῆς Κυπριανῆς.

Ψυχρὰ ἀπειλὴ ἔπεσε τότε ἐκ τῶν χειλέων τῆς.

— Ἀς εἶνε ! εἶπεν· πρέπει νὰ παραχωρήσῃ τὴν θέσιν μου εἰς τὴν ξένην. Ἄλλ' εἶνε ἡ τελευ-

ταία φορὰ· ἀκούετε ; . . . Ἡ τελευταία φορὰ!..

Θὰ συναντηθῶμεν μετ' ὀλίγον !

Καὶ ἀπωθευμένη παρὰ τοῦ Ροβέρτου εἰσέδυσεν εἰς τὸ σκιόφως τοῦ διαδρόμου, ἐνῶ ἡ Κυπριανὴ πεφοβισμένη εἴλκε πρὸς ἐαυτὴν τὴν Γιλβέρτην, ὡς νὰ συνησθάνετο ὅτι αὐτὴ μόνη ἦτο ἡ προστάτις τῆς.

'Η 'Ερρικέτα ἔδραμε πρὸς τὸ παράθυρον· εἰς τὴν ὁδὸν ἐφαίνετο ἡ "Ελλεν Μόργαν ἀπομακρυνόμενη, ἀλλὰ στρέφουσα ἐνίοτε τὴν κεφαλὴν ὡς νὰ προῦκάλει ἀπειλητικῶς ὀλόκληρον τὸν οἰκίσκον ἐκείνον.

'Η κυρία 'Ερβλαὶ παρηκολούθησεν αὐτὴν διὰ τοῦ βλέμματός ἕως ὅτου ἐγένετο ἀφαντός· εἴτα ἐσκέφθη ὅτι θὰ ἐπανεβλεπε τὴν κόμησσαν αὐτὴν δὲ Μομβρέν. Ναί· ἤθελε νὰ τὴν ἐπανιδῇ. Στρεφομένη δὲ πρὸς τὴν Γιλβέρτην :

— Τώρα, εἶπε, πρέπει νὰ ἐπιστρέψῃτε εἰς Μελέν. Ὁ θεὸς σας ἐπιστρέφων ἐκ τῆς ὁμηγύρεως καὶ μὴ εὐρίσκων ὑμᾶς θ' ἀνησυχῇσῃ. Ἄν ἡ ἀσθενὴς ἔχῃ ἀνάγκην τῆς παρουσίας τινός . . . Ἔστω, θ' ἀγρυπνήσω ἐγὼ μετὰ τοῦ κυρίου δὲ Μομβρέν.

Καὶ προσέθηκεν.

— Ὁ "Ερχελευς τοῦ Μελέν ἂς εἴπῃ ὅ,τι θέλει!.. Ἐμπρός, κόρη μου· ὁ ἀμαξηλάτης τοῦ κυρίου κόμητος θὰ σᾶς μεταφέρῃ, καὶ κάποιος ἀπ' ἐδῶ θὰ ἔχῃ τὴν καλωσύνην νὰ σᾶς συνοδεύσῃ ἴσως . . .

'Η Γιλβέρτη ἐμειδίκεν.

— Τώρα τώρα, εἶπεν. Κυττάξατε !

Καὶ ἐδείκνυε τὴν ἀσθενῆ, ἥτις ἐμειδία προσπαθοῦσα ν' ἀναγείρῃ τὴν ἰσχνὴν καὶ ταλαντευομένην κεφαλὴν τῆς.

— Μετ' ὀλίγον, ἔλεγεν ἡ Γιλβέρτη, μὲ τὴν ἀδύνατον, τὴν γλυκεῖαν καὶ ἱκετευτικὴν φωνήν τῆς θὰ ζητήσῃ τὸ ψαλίδιον καὶ θὰ διασκεδάξῃ κόπτουσα τοὺς ὄνυχάς μου μέχρις αἵματος.

Θὰ ἔδιδε δὲ πολὺ πλέον τοῦ αἵματος ἐκείνου ἡ Γιλβέρτη ἂν ἐπρόκειτο νὰ σώσῃ τὴν Κυπριανὴν !

ΙΕ'.

'Ο ταγματάρχης μόνον περὶ τῆς Γιλβέρτης ἐσκέπτετο μεταβαίνων εἰς τὴν ἐν τῇ Καρσεῖφ τῆς Ἀστραπῆς δημήγειρον. Ὅ,τι, εἶχεν τολμήσει νὰ εἴπωσιν αὐτῇ περὶ τῆς ἀνεψιάς του κατέστη ἰδέα σταθερῶς βασιανίζουσα τὸ πνεῦμά του. Ὡ, τοὺς ἀθλίους!.. Οὐδένα ἐξ αὐτῶν εὕρισκεν ἄξιον νὰ λύσῃ τοὺς ἱμάντας τῶν ὑποδημάτων τῆς νεάνιδος. Καὶ ἐν τούτοις ἐτόλμων νὰ τὴν συκοφαντήσωσιν ! Ὡ! ἂν εἴξευρε τίς ἐφεύρε τὴν ἄτιμον αὐτὴν διάδοσιν, ἂν τὸν εἴξευρε, τότε.... Ἐν τοσούτῳ ἔπρεπεν ὡς ἵππος ἀμάξης ἀγοραίας νὰ σύρῃ τὸν φόρτον τοῦ ἐπαγγέλματος ἐκείνου τοῦ ὑποψηφίου, ὅπερ τοιαύτως προῦξένοι αὐτῇ

δυσαρρεσκείας !.. Ἔστω !.. θὰ ἐξηκολούθει ἕως τέλους.

Ἦτο μακρὰ αἵθουσα οἰνοπωλείου χωρικοῦ, τράπεζαι πολλαὶ ἔκειντο συσσωρευμέναι εἰς τὸ βάθος καὶ ὀπισθεν τὸ προεδρεῖον ἰδρυμένον ἐπὶ ἐξέδρας κατασκευασθείσης διὰ σανίδων. Εἰς τοὺς τοίχους ἐκρέμαντο ἀπειρόκαλα σχεδιογραφήματα ζωγράφων, δωρηθέντα εἰς τὴν ἰδιοκτητριαν τοῦ καφενείου ἢ ἀφειθέντα ἐκεῖ ὡς ἐνέχειρα. Παρ' αὐτὰ εὐρίσκοντο εἰκόνες ἀποκοπεῖσαι ἐξ εἰκονογραφημένων περιοδικῶν, προσηρμοσμέναι ἀναμῖξ μετὰ γελοιογραφιῶν καὶ μετὰ λιθογραφιῶν παριστωσῶν σκηναὶς ἱστορικὰς, τὸν Δαμφὲρ ἐν Βελφώρ, τὸν Φαϊδέρβ ἐν Βωπώμ, τὸν Γαμβέτταν ἐν Τούρ, ὁμοῦ μετ' ἀγγελιῶν περὶ νέων ποτῶν, ζύθων ἢ ἄλλων.

Μεταξὺ δὲ τῶν τοίχων ἐκείνων, ἐντὸς τοῦ παραλληλογράμμου τῆς αἰθούσης τοῦ *Καφενείου* τῆς Ἀστραπῆς συνωθεῖτο βομβοῦν τὸ πλῆθος τῶν ἐκλογέων, καθημένων, ἀνυπομονούντων κατεχόντων τὰς ἐδρας καὶ τὰ θρανία ἢ ὀρθίων καὶ παρατηρούντων τὸ προεδρεῖον, ἔνθα ἐνεθρονίσθη ὡς ἰσόβιος πρόεδρος ὁ βαρελοποιὸς Βουγιάρ, ἔχων ἐκατέρωθεν τὴν φορὰν ταύτην τὸν Τιβολιέ, τὸν ὑψηλὸν ἰσχνὸν καὶ ξανθὸν νέον καὶ τὸν ἀδόκιμον ἐκ Βαρβίζων ζωγράφον, τὸν Γερμανὸν Τρουγιάρ, τὸν ἐχθρὸν τοῦ Μεσσηνιέ.

Τὸν φυρμὸν ἐκεῖνον ἐφώτιζον ἀμυδρῶς τῇδε κακεῖσε, διαπερῶσαι τὴν ἐκ τοῦ καπνοῦ τῶν σιγάρων καὶ τῶν καπνοσυρίγγων ὁμίχλην αἱ ἀκτῖνες τῶν ἐκ τῆς ὀροφῆς κρεμαμένων λαμπτήρων τοῦ φωταερίου, ἀφίνουσαι ἐν τῇ σκότει τοὺς ἀπομείναντας ἐκτὸς τοῦ φωτεινοῦ κύκλου, ἔνθα ἐκυμαίνοντο νέφη κυανὰ καπνοῦ. Τὸ προεδρεῖον ἐφωτίζετο ὑπὸ κηρίων τοποθετημένων ἐπὶ κηροπηγίων τοῦ μαγειρίου καὶ ὑπὸ μιᾶς κινητῆς λυχνίας. Μεταξὺ τῶν φώτων τούτων διεκρίνοντο ὁ Βουγιάρ ὅστις ἤρῃνα τὰς σημειώσεις του φυλλομετρῶν δέσμην ἐγγράφων διὰ τῶν τυλωδῶν χειρῶν του, ὁ Τιβολιέ περιφέρων ἐπὶ τῆς ὁμηγύρεως βλέμματα βλοσυρὰ καὶ ὁ ζωγράφος ὅστις μηχανικῶς ἐξετέλει σχεδιογραφήματα ἐπὶ τοῦ περιθωρίου μιᾶς ἐφημερίδος.

Εἰσερχόμενος αὐτόσε ὁ ταγματάρχης Βερδιέ ἐδέχθη κατὰ πρόσωπον, ὡς ριπὴν θερμοῦ ἀέρος, ὁσμὴν ἰσχυρὰν καπνοῦ καὶ ὀνου, ὅτε δὲ τὸν εἶδον ἠχόρατον, ἀλλὰ μὲ ἦθος ἀποφασιστικόν, βαδίζοντα μὲ ἀσύνηθες θάρρος, ἡγέρθη θόρυβος, ἠκούσθησαν κραυγαί, ᾄ ! ᾄ ! καὶ ἐγένοντο μάλιστα ἀπόπειραί τινες πρὸς ἀνάμελψιν τοῦ χλευαστικοῦ ἐπαρδῶ

Νάτος δά !

Ἄ ! ᾄ ! ᾄ !

καταπνιγεῖσαι μετ' ὀλίγον παρὰ τοῦ Φουρνερέλ, ὀρθίου ἱσταμένου παρὰ τὸ προεδρεῖον καὶ περιστοιχιζομένου ὑπὸ εὐρώστων συντρόφων.

Ὁ Αἰμίλιος Δυκάς, φορῶν χειρόκτια, κομωμένος, καθαρὸς, κτενισμένος ἐβάδιζεν εἰς τὴν πρέπουσαν ἀπόστασιν ὀπισθεν τοῦ ταγματάρχου.

Ἐξ ὧν εἶδε συνησθάνθη ὅτι ἡ ὁμηγύρις καίπερ παραχώδης, δὲν ἦτο ὁμως ἐχθρική. Χειροκροτήματα μάλιστα ἐξεργάγησαν κατὰ τὴν διάβασιν τοῦ Βερδιέ, ὁ δὲ Τρουγιάρ ἀπὸ τοῦ προεδρείου ἔνθα ἐκάθητο, ἤρχισε νὰ σκιαγραφῇ τὴν ἰσχνὴν μορφήν τοῦ στρατιωτικοῦ, πρὸς ὃν ὁ Φουρνερέλ προσέφερε κάθισμα εἰς τὴν πρώτην σειρὰν τῆς ὁμηγύρεως.

— Ποῦ εἶνε ὁ Γκαρούς ; ἠρώτησεν τὸν πρώην πυρεβολητὴν ὁ Δυκάς καθήμενος πλησίον τοῦ Βερδιέ.

Ὁ Γκαρούς ἀκόμη δὲν εἶχεν ἔλθει. Ἄλλ' οἱ ὁπαδοὶ τοῦ Γκαρούς, καίπερ ἀπουσιάζοντος τοῦ ἀρχηγοῦ των, ἦσαν πολυάριθμοι. Ὁ Τιβολιέ τοὺς εἶχεν ἀριθμήσει, τὴν φορὰν δὲ ταύτην ἦσαν ἀποφασισμένοι νὰ στενοχωρήσωσι πολὺ τὸν ταγματάρχην.

Τότε ἐν τῇ θαλῇ ἀτμοσφαίρᾳ τῆς συναθροίσεως ἐκείνης ἤρχισαν ἐπαναλαμβανόμεναι αἱ αὐταὶ χυδαῖότητες, ὥς εἶχεν ἀκούσει ὁ Βερδιέ. Ἐπρεπε ν' ἀκούσῃ πάλιν τὴν ἀτελεύτητον σειρὰν τῶν ἀνοησιῶν, τῶν ματαίων ἐρωτήσεων, τῶν ἐμφαντικῶν φράσεων, ὅλην τὴν κενότητα καὶ τὴν ἀχρηστίαν τῶν τοιούτων ὁμηγύρεων, εἰς ὧς συνήθως οἱ πλείστοι μεταβαίνουνσιν οὐχὶ ὅπως πείσωσιν, ἀλλ' ὅπως καταπολεμήσωσιν ἀλλήλους, οὐχὶ ὅπως συνεννοηθῶσιν, ἀλλ' ὅπως ὑβρισθῶσιν ἀμοιβαίως. Οὐδέποτε ὁ ταγματάρχης εἶχε τόσον πολὺ ὑποφέρει καὶ μὲ τὸ βλέμμα ἀπλανές, μὴ κυττάζων κανένα ἐκ τόσου πλήθους, παρηκολούθει πέραν τῶν τοίχων φάντασμα τι ἐπανέβλεπεν ὡρὰν τὴν προσφιλεῖ του Γιλβέρτην μὲ μειδίαμα μάρτυρος ἐπὶ τὰ χεῖλη. Καὶ νὰ τολμήσουν ν' ἀναμῖξουν τὴν κόρην ἐκείνην εἰς τοιαύτας ἀτιμίας !

Καὶ ἐνθ' ἵστατο ἐκεῖ σκεπτικός, οἱ ρήτορες διεδέχοντο τοὺς ρήτορας πρὸ τοῦ προεδρείου, πᾶσαι δὲ αἱ μικρότητες καὶ αἱ μνησικακίαι τῶν χωρίων ἀνεμιγνύοντο εἰς τὰς ἀγορεύσεις των, ὅτε μὲν χυδαῖας, ὅτε δὲ φοβεράς, μὲ θεωρίας εἰλημμένας ἐπὶ λέξει ἐκ τῶν ἐφημερίδων. Δημοδιόσκαλός τις κατηγόρει τὸν ἐφημέριον τοῦ Σαλλὺ διότι εἶχε φωτίσει τὸ θυσιαστήριον τοῦ ναοῦ διὰ φωταερίου ὅπως ἀποδώσῃ περισσότερὰν λαμπρότητα εἰς τὰς εορτὰς τῆς Παναγίας, διεμπτύρετο δὲ κατὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἐπιστήμης εἰς τὰς θρησκευτικὰς τελετάς. Ἄλλο δὲν μᾶς μένει παρὰ κατὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ μεσονυχτίου νὰ φωταγωγῇ ὁ ἐφημέριος τὸν ναὸν μὲ λυχνίας Ἐδίσων !» Καὶ ὁ δημοδιόσκαλος περιέφερεν ἐπὶ τοῦ ἀκροατηρίου βλέμμα θριαμβευτικὸν ὡς νὰ κατεκραύνητε τὸν ἐφημέριον διὰ τῶν τειούτων ἐπιχειρημάτων

Πλήν ἡ ἰδέα τῆς φωταγωγήσεως δὲν ἐφνίετο ἀπαρέσκουσα εἰς τοὺς χωρικούς, οἵτινες ἐψιθυρίζον κρυφίως πρὸς ἀλλήλους. « Ἀκοὺς, ἀκοὺς ἐκεῖ ! .. δὲν θὰ ᾔτο ἄσχημον ὅμως ! »

Ἄλλος τις ἀπῆται ὅπως ὁ διάδοχος τοῦ Σαρβὲ ἐνεργήσῃ νὰ χορηγηθῇ ὕδωρ διὰ τὰς ἀντλίας τῶν πυροσβεστῶν, διότι ᾔτο ταπεινωτικὸν ἐπὶ τέλους, ἔλεγε, νὰ ἐκγυμνάζωνται μὲ τὰς ἀντλίας κενάς. αὐτοσβεσθῇ, οἵτινες δὲν εἶχον ὕδωρ εἰς τὰς ἀντλίας τῶν ὁμοιάζον μὲ στρατιώτας, οἵτινες δὲν ἔχουν πυρίτιδα εἰς τὰ ὅπλα των ! » (Εὐγε !)

Μικρὸς μὲν τις ἀνὴρ φέρων διόπτραν, ἐπιτετηδευμένος, καθάριος, γηραιός, ὁ Δυροσέ, σοφὸς ἀρχαιολόγος, πρῶν διευθυντῆς παιδαγωγείου ἐν Φονταινεβλώ ἀποσυρθεὶς ἐν Δαμμαρί, ἀφοῦ ὑπέστη ἀτυχήματά τινα, ἐζήτησε τὸν λόγον καὶ διηγήθη μὲ πολλὴν σχολαστικότητα ὅτι εἰς τοὺς εὐτυχισμένους παλαιούς καιροὺς — ἐμεῖς δὲ εἰρωνικῶς προφέρων τὰς λέξεις « εἰς τοὺς εὐτυχισμένους παλαιούς καιροὺς » — ὑπῆρχεν εἰς Δαμμαρί μοναστήριον ἰδρυθὲν παρὰ τῆς βασιλίσσης Λευκῆς καὶ πυρποληθὲν παρὰ τῶν Ἀγγλων, δὲν ἐνθυμεῖτο πλέον κατὰ ποῖαν ἐποχὴν ἐγίνωσκεν ὅμως ὅτι αὐτόθι, εἰς τὸν νῦν τὸν κείμενον πλησίον τοῦ μέρους τῆς ὁμηγύρεως, ἀνευρέθη ἄλλοτε ἐντὸς θήκης ἱερῶν λειψάνων ὁ χιτὼν τοῦ ἀγίου Λουδοβίκου, ἐντὸς τὸς πολυτελοῦς κιβωτιδίου, μεταφερθέντος εἰς τὸ μουσεῖον τοῦ Λούβρου. Ἐκ τούτου ἐξήγετο ὅτι τὸ Δαμμαρί εἶχε διατηρήσει ὡς στίγματα τὰς ἀναμνήσεις τοῦ μεσαίωνα. Ναί ! ὡς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ αὐτοῦ Δαμμαρι-λέ-Λύ-τουτέστι Δαμμαρί τῶν Κρίνων.

— Θὰ μεταβληθῇ ! ἀπήντησε τότε ἐκ τοῦ βάθους τῆς αἰθούσης φωνὴ βροντώδης.

Ἦτο ὁ Γκαρούς, ὅστις εἰσερχόμενος ὡς θριαμβευτῆς, μὲ τὴν γαστέρα προέχουσαν, ἐπιδεικνύων τὸν εὐρὺν θώρακά του καὶ ὑψὼν τὴν φωνὴν ὡς νὰ ᾔθελε νὰ συνοδεύσῃ τὴν εἰσοδὸν του δι' ἐπιδεικτικῆς τυμπανοκρουσίας, διέκοπτε τὴν ἀγόρευσιν τοῦ ἀρχαιολόγου.

— Ἔχεις δίκαιον, πολῖτα, τὸ πλαιῖον αὐτὸ ὄνομα εἶνε ὕβρις πρὸς τὴν νεωτέραν Γαλλίαν ! .. Θὰ μεταβαπτίσωμεν τὸ Δαμμαρί καὶ θὰ τὸ ἀποκαλέσωμεν τὸ χωρίον Δαμμαρί τῶν Πατριωτῶν.

Ἐπευφημῆσαι τινὲς ἠκούσθησαν τῆδε κακεῖσε, ἀλλὰ καὶ ψιθυρισμοί. Ἡ λέξις χωρίον ἐπλήγωσε τὴν φιλαυτίαν τινῶν ἐντοπίων.

— Ἀλλ' ἂν ὕστερα, ἔλεγε πανοῦργός τις χωρικός, ἀπατηθῶν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον καὶ δὲν μᾶς στέλλουν πλέον τὰ γράμματά μας ;

Τότε ὁ Τιβολιέ, ὁ ἐργάτης τοῦ ζαχαροπλαστείου, παραφερόμενος ἐκ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ προσέθηκεν ὅτι ἡ ἰδέα τοῦ Κλήμεντος Γκαρούς ᾔτο ἐξάσιος, ᾔτο κατὰ πάντα σύμφωνος μὲ τὸ ἐπι-

κρατοῦν φρόνημα . . . ἄξια τοῦ Γκαρούς τέλος πάντων ! . . . Ἐπέκρινε μόνον μίαν λέξιν, τὴν μεταβάπτισιν. Εἰς τοὺς νεωτέρους χρόνους οὔτε λόγος ἂν δὲν ἔπρεπε νὰ γίνηται περὶ βαπτίσματος τῶν ὁδῶν, τῶν πόλεων ἢ τῶν ἀνθρώπων.

— Ὁ Τιβολιέ ἔχει δίκαιον, εἶπε τότε ὁ Γκαρούς. Ἐπρεπε νὰ εἶπω : ἀνὰ ἐπιγράψωμεν. »

Ἀλλὰ τότε ὁ Φουρνερὲλ μὲ τὴν σκωπτικὴν φωνὴν παλαιῦ στρατιώτου, εἶπεν αἰφνης φέρων τοὺς δακτύλους εἰς τὸν μύστακα.

— Ἐρωτῶ τὸν πολίτην Τιβολιέ διατὶ ἐνῶ ἐργάζεται εἰς ἐργοστάσιον ζαχαρικῶν εἶνε τόσον ἐχθρὸς τῶν βαπτίσεων ;

Ὁ Τιβολιέ ἐγένετο πελιδνός, ἐνῶ ἡ ὁμηγύρις ἐγέλα ἀπὸ καρδίας διὰ τὴν χλευαστικὴν ἐρώτησιν τοῦ πρῶν πυροβολητοῦ, ἥτις ἐξέσπε αἰφνης φαίδρᾳ ὡς πύραυλος. Ὁ ἐργάτης ῥίπτων δι' ἐνὸς κινήματος πρὸς τὰ ὀπίσω τὴν μακρὰν ξανθὴν κόμην του, ἤρχισε νὰ δικαιολογῇ λέγων ὅτι ὁ μισθωτὸς δὲν ἐνδιαφέρεται περὶ τῆς χρήσεως διὰ τὴν ὁποῖαν ὁ προϊστάμενος προορίζει τὸ ἐμπόρευμα τὸ κατασκευαζόμενον παρὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ μισθοδοτουμένων.

— Αὐτὸς ἐκμεταλλεύεται καὶ οὐδὲν ἄλλο. Ὡς πρὸς τὰ ζαχαρικά δέ... τὰ ζαχαρικά τὰ ὁποῖα κατασκευάζω...

— Εἶνε καλὰ τοῦλάχιστον; ἠρώτησεν εἰς χωρικός, ἐνῶ νεοὶ ἐξεργηγνύοντο γέλωτες.

— Εἰξεύρω μόνον, ἀνέκραξεν ὁ Τιβολιέ, ὅτι τὰ καταβρέχω διὰ σοῦ ἰδρώτός μου.

— Ὡ τὸν ἀκάθαρτον !

— Θὰ τὸ εἰπῶ εἰς τὸν ἀφεντικόν σου !

— Δὲν θ' ἀγοράσω πλέον ἀπ' αὐτά !

— Κάτω τὰ ζαχαρικά ! Ἐξω !

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς βροχῆς ταύτης τῶν ἀστειοτήτων ὁ πρόεδρος Βουγιάρ ἔπειε τὸν κώδωνα, ὁ δὲ Βερδιέ ἀχθεῖς πάλιν ἐκ τοῦ θορύβου ἐκείνου ἀπὸ τῶν ὀνειροπολήσεων του εἰς τὴν πραγματικότητα, ἔλεγε μετ' ὀργῆς εἰς τὸν Δυκᾶν, τηροῦντα ἀναλλοίωτον καὶ ἀδιάσειστον τὴν ψυχράμικν του :

— Δὲν κινεῖν πλέον τὴν ἀγανάκτησιν αὐτά, ἀλλὰ τὴν ἀηδίαν.

— Ἐχετε ὑπομονήν, ἀπήντα ὁ Αἰμίλιος.

(Ἐπεταὶ συνέχεια).

Καὶ ὅταν ὅλαι αἱ θρησκεῖαι παραμεληθῶσι θὰ μείνῃ τελευταῖος ναὸς τὸ κοιμητήριον.

Τὸ ζῶον πονοῦν ζητεῖ τὴν ἐρημίαν. Μόνον ὁ ἄνθρωπος ἀρέσκειται νὰ ἐπιδεικνύῃ καὶ αὐτὸν ἔτι τὸν πόνον του.